

Dr. Annie Besant:

AZ ÖNGYILKOSOK ÉLMÉNYEI A
HALÁL UTÁN

(Annie Besant: „Talks with a Class” c. könyvének VI. fejezete)

Fordította: Vadnay Emma

Számítógépi változat: Tohai Éva, 2003

MAGYAR TEOZÓFIAI TÁRSULAT

Vajon milyen élményekben lesz részük a halál után azoknak, akik öngyilkosok lettek vagy baleset következtében halnak meg? A második csoportban igen nagy a változatosság; az elsőben végig kell élni a kijelölt életperiódust; ez természetesen az illető élet karmájának kiteljesítésére szánt periódust jelenti és ehhez épült föl a test is. A testet egy bizonyos időre készítették, egy bizonyos ideig kell tartania, és ez idő alatt a ledolgozásra kiválasztott karmát ki kell meríteni.

Talán már tudjátok eddigi olvasmányaitokból, hogy megvan arra a lehetőség, kivált ha az egó már fejlettebb, vagyis el tud vállalni olyan karmát, amelyik még nem egészen érett arra, hogy kimerüljön, vagy el tud odázni, késleltetni tud olyan karmát, amely az illető életben kellett volna, hogy kiteljesüljön. Ez annyit jelent, hogy itt is, mint mindenütt, ha új erőt vetünk be, megváltoztatjuk az eredményt is.

Amikor a karmáról beszélgetünk, ezt a szempontot mindig szem előtt kell tartani: hogy t.i. csak egy természeti törvénnyel van dolgunk, és hogy ha valamely más körülményt kapcsolunk be, az eredmény is elkerülhetetlenül megváltozik. Ezt általában el szokták felejtetni, és innen vannak a zavaros képzetek a karmáról, amikor azt hiszik, hogy semmit sem tehetnek, és ki vannak szolgáltatva. A karmát mindig lehet módosítani egy másik, új erővel, akár csak a többi természeti törvényt.

A korai halálnál vannak esetek, amikor az egó fogadta el az alkalmat, amelyet egy ilyen halálhoz egy „baleset” nyújtott; valószínű, hogy az illető karmájában benne volt egy ilyen halál, egy adósság azért, mert valaha ő okozta valakinek korai halálát. Meglehet, hogy több életen át nem mutatkozott alkalom annak a karmának a kimerítéséhez, és hogy az már akadályozni kezdte haladását.

Mármost, a karmának, amelyet a Lipikák egy-egy élet – periódusra kiválasztanak, részeiben összeillőnek kell lennie; jelen kell lenni azoknak a személyeknek, akiknek valami köze volt az okokhoz, amelyeknek ez a karma a hatása. Könnyen megtörténhetik, hogy egy-egy életben, a mienkben is, néhányan távol vannak a mennyországban azok közül, akikkel a múltban kapcsolatban voltunk, és még nem érkezett el az ideje annak, hogy visszajöjjenek. Ilyen körülmények között a velük kapcsolatos karmát el kell halasztani. Nem lehet ledolgozni, amíg nincsenek a fizikai síkon, a mennyországból pedig nem lehet őket kirángatni, amíg összes múlt tapasztalatukat képességekké nem alakították át. Könnyen belátható, hogy ha megrövidítenénk valakinek munkáját abban a világban úgy, hogy nem volna ideje összes múlt tapasztalatait azokká a képességekké átalakítani, amelyekkel majd újra kell születnie, ez roppant nehéz és bajos dolog volna, - sőt, méltánytalan és igazságtalan is.

De ha pusztán csak elhalasztanak bizonyos karmikus hatásokat, amelyek az illetővel kapcsolatosak, ez egyszerű dolog; csak idő kérdése, ez pedig nem számít és könnyen megváltoztatható azok által, akik a törvény működését szabályozzák. Ilyen körülmények között tehát könnyen kerül alkalom a hirtelen halálra, pl. egy vasúti baleset vagy földrengés vagy árvíz vagy hajótörés; bármelyikük megfelel, ahol nagy csomó ember kerül össze, akiknek abban az időpontban kell meghalniuk. Ez történik mindig az ilyen mesterséges katasztrófáknál, amilyen a hajótörés vagy a természeteseknél, amilyen a földrengés. A dévák azokra a hajókra, vagy azokra a helyekre sok embert irányítanak, hogy megfizethessék karmikus adósságuknak egy részét.

Ha egy egó valami okból ezt le akarja dolgozni, lehet, hogy megadják neki az alkalmat. Úgy irányítják talán, hogy arra a hajóra szálljon, vagy azzal a vonattal utazzék el és

ily módon, mert hirtelen halált választott magának, megfizeti saját adósságát. Ha véletlenül haladott egó, és ez már mint egy béklyó vagy bilincs lógott a lábán, megakadályozván előmenetelét, valószínűleg ezt is teszi. Az un. Baleseti haláleseteknél igen gyakran ez történik.

Megfigyelhetitek azonban, hogy az ilyen baleseteknél gyakran előfordulnak különös „megmenekülések”, ahogy nevezni szokták őket. Néha egyetlenegy ember menekül meg a hajótörésből vagy ehhez hasonló szerencsétlenségből; akkor rögtön tudhatjuk, hogy az illető olyan ember, akinek az effajta halál nem volt benne a karmájában, vagy pedig még nem elég haladott, hogy megragadja az alkalmat, ha benne is volt a karmájában. Az ilyen esetek tehát belevegyülnek a baleseti halálokba.

Nézzük most az öngyilkosságokat, ami egész más dolog. Egyelőre mellőzzük az olyan öngyilkosságot, amelyet valaki szántsándékkal követ el, hogy másoknak javára legyen vele. A közönséges öngyilkosságot azonban vagy pillanatnyi kétségbeesésben követik el, vagy egy olyan nagy megrázkódtatás miatt, amit az illető nem bír elviselni, hirtelen szerencsétlenségben, ami valami helytelen tetteből származik és a tett elkövetője fél, hogy fölfedezik és szeretné elkerülni a büntetést. Így a fent említett kivételtől eltekintve az öngyilkosság vagy gyöngeségből, vagy gyávaságból származik. Megfontolt vagy elhamarkodott tette valakinek, aki szeretne kimászni valamilyen bajból, elkerülni valami bajt.

Azonban nem kerülheti el. Mihelyt eldobta magától testét, máris egészen éber a halál másik oldalán, éppen az az ember, aki egy pillanattal előbb volt, csak éppen hogy a testét vetette le. Nem változott meg jobban, mintha a kabátját vetette volna le. Fizikai teste elvesztésének az az eredménye, hogy még sokkal jobban tud szenvedni, alá van vetve ugyanazoknak az erőknek, amelyek talán az öngyilkosságba kergették. Egy furcsasága azonban van a dolognak: „képzeletben”, ahogy mondani szokták (pedig ez a legvalószínűbb dolog) átéli mindazt, ami az öngyilkosságig elvezette, és ez újra meg újra ismétlődik.

A szenvedés nagy része ettől függ. Valószínű, hogy valami érzelmi vagy értelmi dolog kergette az öngyilkosságba. Sem érzelmeitől, sem értelmétől nem szabadult meg. Minden, ami saját magában az öngyilkosságba kergette, most is vele van; nem pusztán fizikai tett volt az. Ennek folytán megvan benne még mindig mindaz, ami a tett elkövetésére indította. Tehát folyton újra elköveti, folyton újra átéli a bajt, ami a végső tetre kényszerítette. Ez természetesen roppant éles fájdalom. Innen van az, hogy az öngyilkosságot minden nép, amely megértette, a legnagyobb borzadállyal szemlélte; és ez az oka annak is, hogy a legtöbb vallás meg is tiltja. Ha az egyszerű hinduval beszéltek erről, meglátjátok, hogy a legnagyobb mértékben elítéli és helyteleníti.

Igen furcsán mutatkozik ez meg a nyugati törvényekben, mert ha valaki öngyilkosságot kísérel meg és nem sikerül neki, bíróság elé állítják és megbüntetik; ez elég különös eljárás, csaknem abszurdumnak tűnik: valakit fizikai törvény alapján megbüntetnek azért, mert megkísérelte véget vetni a saját életének. Még furcsább az eredmény, ha két ember elhatározza, hogy együtt lesz öngyilkos, pl. két szerelmes vagy egy házaspár, aki még a halálban sem akar elválni egymástól, de valamely nagy baj, öngyilkosságba kergeti őket. Ha csak egyikük hal meg, a másikat gyilkosság miatt törvény elé állítják, ami igen ügyetlen és igazságtalan eljárás. Az ilyen törvények az okkult tudás hiányából keletkeznek.

A természeti törvény működése a másik oldalon viszont tökéletesen következetes: természetesen folyik onnan, ami itt lent történt. Elkerülhetetlen, és éppen ez jellemző a

természeti törvényre. A mesterséges törvény szerinti büntetés maga is mesterséges, és megváltoztatható, de a természeti törvény szerinti büntetés, vagy inkább következmény elkerülhetetlen.

Az elkövetett vétek karmikus büntetése az, hogy kárt okoz az erkölcsi természetben. A mesterséges büntetés lehet a bitófa vagy hosszú börtönbüntetés vagy bármi egyéb büntetés, amit a törvényhozó testület jónak lát kiszabni rá. A karmikus büntetés azonban mindig az elkerülhetetlen következménye annak, amit az ember tett. Egy hazugság karmikus büntetése pl. az, hogy az illető kevésbé igazság szerető lesz és nagyobb lesz benne a hajlandóság, hogy máskor is hazudjék. Mindezekben az esetekben elkerülhetetlen és a hatásoknak is be kell következniük.

Ez a furcsa automatikus hatás, hogy valakit a kámalokában folyton ismételnék, a gyilkosokra is jellemző, ha átkerülnek a túlvilágra, akár fölfedezték a gyilkosságot, akár nem. Persze, ha fölfedezték és fölakasztották, a dolog gyors egymásutánban folyik le. Visszamegy egészen addig, amikor a gyilkosság gondolata megfogalmazott elméjében az okokig, amelyek erre az elhatározásra bírták. Aztán lépésről lépésre átmegy mindazokon a mentális fokozatokon, amelyek a gyilkosságot megelőzték. Emlékszem egy esetre, amelyet akkoriban nyilvánosságra hoztak, vagy Lincolnnak vagy Garfieldnek, az Egyesült Államok egyik elnökének gyilkosáéra. A gyilkos halála után újra meg újra elkövette a gyilkosságot, mindennel együtt, ami odáig vezette.

Amikor a halál utáni állapotokat vizsgáltuk, igen gyakran találtunk hasonló eseteket. Ez az egyik módja annak, hogy a vadember megtanulja, hogy nem szabad ölni. A vadember gondolkodás nélkül öl. Ez aligha mondható bűnnek, ami a vadembert illeti, de fontos, hogy megtanulja, hogy ölni pedig nem szabad. Ezért tehát halála után ilyenféle rövid szenvedésben van része, és azért rövid ez a szenvedés, mert igen kevés mentális erőfeszítés volt mögötte, és mert pusztán csak a hirtelen felindulás okozta, hogy elkövette a tettet. Ez része a hasznos oktatásnak, és segíti a vadember fejlődését; ezáltal tanulja meg, hogy a dolog helytelen, hogy saját magának okoz vele fájdalmat. De persze azok, akik gyermekkoruk óta abban a meggyőződésben nőttek föl, hogy múlt életeik folytán lettek olyanná, amilyenek, sokkal tovább szenvednek, ha hasonló vétket követnek el.

Az öngyilkosságot az teszi olyan ostobává, hogy az ember abban a tévedésben leledzik, hogy elfuthat az élet elől, és aztán rájön, hogy mégiscsak él. Ezért olyan hiábavaló és okatlan dolog. Időnként fontos, hogy a mindennapi emberekhez beszélünk, hangsúlyozzuk a dolognak ezt az oldalát, és inkább az ostobaságát emeljük ki, mint helytelenségét. Alkalmassint hatásosabb is lesz, mert helytelensége néha aránylag kicsiny, de ostobasága mindig igen nagy. Az öngyilkosság elsősorban a tudatlanság szülötte; győzzük meg az embereket, hogy semmitől sem tudnak megmenekülni, hogy tettük következményei elkerülhetetlenek és ez aztán hatni fog elméjükre, amikor a menekülés vágya hirtelen öngyilkossági gondolatokat kelt bennük. Nem tudnak elmenekülni, és ha ehhez még hozzátesszük, hogy ott még az itteninél is jobban fognak szenvedni, mert finomabb anyagban dolgoznak, amelyben az érzelmek erősebben hatnak a tudatra (mivel kevesebb pocsékolódik el belőlük az anyag megmozgatására, lévén az anyag megmozgatására, lévén az az anyag sokkal könnyebb); ezen a módon igen jelentékeny hatással lehetünk rájuk.

Néha ugyanezt találtam az iszákosoknál: ha ésszerűen megmagyarázzuk neki ezeket a tényeket, ha megmutatjuk az elkerülhetetlen szenvedést, ha hangsúlyozni tudjuk, hogy a

szenvedés még csak nagyobb lesz, esetleg indítékot adhatunk nekik, ami visszatartja őket az ivástól.

Öngyilkosok igen könnyen kerülnek elő spiritiszta szeánszokon. Ne feledjük el, hogy az öngyilkos tetteivel nem szakadt el teljesen magasabb princípiumaitól. Ha azonban nem fogadja az a következményeket, és nem hallgat a jó tanácsokra (amelyekkel kísérleteznek nála a túlvilági segítők, akik rámutatnak arra, hogy azok tettének elkerülhetetlen következményei, és hogy legokosabb, ha türelmesen és csöndesen elfogadja őket), gyakran megbánja elhamarkodott tettét és megkísérli, hogy helytelen módokon ismét belekapaszkodjék a fizikai életbe.

A Káma-lokában, az intenzív vágyak országában (amelyek a már említett okokból oly intenzívek), földi vágyait valamely testben élő egyén közbejöttével elégítheti ki, már pedig ha ezt megteszi, élete normális idejének lejártaival (amikor is normális állapotba került volna) a Monád rendszerint örökre elveszti őt. Vagyis leszakad a Monádról és visszamegy a fejlődés legkezdetéig, mert permanens atomjai letépődtek róla.

Mindezeknél azonban van egy kivétel, amikor az öngyilkosságnak nemes indítéka volt. Ez ritka, de vannak ilyen esetek. Emlékszem, hogy H.P.B. említette Miklós orosz cár esetét, éppen a krími háború befejezése előtt. Nem hozták nyilvánosságra, hogy öngyilkos lett, de tény, hogy megölte magát. Célja az volt, hogy véget vessen a háborúnak, s az élete ennek útjában állt. Népe igen szerette – mert az orosz nép nagy tömegei hajdan igen szerették cárjukat: atyjuknak tekintették. Nem akartak a cár megalázása árán véget vetni a háborúnak; tovább akartak harcolni, azért a csekély valószínűségért, hogy idővel majd csak megnyerik a háborút és így megmentik a cárt a vereség szégyenétől. A cár látta, amint, úgy hiszem, a legtöbb okos ember is látta, hogy a vereség elkerülhetetlen, mert túlerővel álltak szemben. Elhatározta tehát, hogy megöli magát, s ezzel elhárítsa népéről az indítékot a háború folytatásához és elkerülje a további vérontást és erőszakot.

Ez tehát az önfeláldozásnak egy határozott aktusa. Nem azért ölte meg magát, hogy személy szerint megmeneküljön valamitől, hanem, hogy véget vessen a népe szenvedésének. A szeretet és az önfeláldozás aktusa volt, és hatása saját magára rendkívül jótékony. Nem is tekintették öngyilkosságnak, bár fizikailag az volt; az erkölcsi áldozat nagy tettének tekintették, olyannak, mint amikor egy férfi berohan egy égő házba, hogy megmentsen egy asszonyt vagy gyermeket, vagy valaki mást, aki bent van. Bizonyos értelemben öngyilkos lett, ha belepusztul; mindenesetre, vállalta a kockázatot, és ennek folytán ölte meg magát. Az ilyen tett nem öngyilkosság a szó közönséges értelmében, és nem is okoz szenvedést a halál után. Az önfeláldozás aktusa, és gyorsítja a fejlődést, nem pedig késlelteti.

Az öngyilkosok és azok, akik baleset folytán haltak meg, igen gyakran szeretnék az élőkkel kapcsolatba kerülni. Ha nem segítenek nekik, nem tehetik, mert bizonyos akadály van köztük és az élők világa között, amit az ő oldalukról nem lehet elhárítani. A médium azonban kivétel; a médium az által, hogy sajátos fizikai alkattal bír, hogy fizikai testének sűrű és éteri része között laza a kapcsolat, mintegy hídként szolgálhat. A közönséges és fejletlen médium az asztrális világ két alsó alsíkjáról nyitja meg a közlekedés kapuját; és e kaput megnyitván, vagy saját anyagából ad valamit ezeknek a materializálódó kísérteteknek, vagy pedig hagyja magát beárnyékolni általuk és eszközüké lesz. Ez a két lehetőség.

Ha médiumnak van valakije a túlsó oldalon, aki védi, az ilyeneket távol tartja tőle. Ezért volt az, hogy M. T. Stead, aki jó sokat tudott ezekről a körülményekről, oly gondosan

őrizte „iroda”-t. Elhunyt barátnője, Julia, és néhány barátjuk az asztrális síkon, egy fal-félét vont az „iroda” körül. A kellő körülményeket az biztosította, hogy csak egy bizonyos emberfajta engedtek oda; csak olyanokat, akiknek jósága, tisztalelkűsége és komolysága (nem okvetlenül nagy értelmisége) felül állt az átlagon, akik szépen éltek és helyesen gondolkodtak, és szellemi törekvéseik voltak. Csak az ilyeneket eresztették be.

Senkit sem hozott be a körbe, aki az asztrális síkról valamely alsóbbrendű személyt vonzhatott volna. Asztrális barátai aztán védőfalat vontak körültre, s így elnyerték a legkedvezőbb feltételeket. Voltak is igen kielégítő eredményeik.

A közönséges körökben azonban, ahová az emberek úgy jönnek, hogy másfél vagy öt vagy tíz shilling belépődíjat fizetnek, semmi sem ellenőrzi, hogy miféle emberek jelennek meg. Minthogy ezeket az összejöveteleket rendszerint este tartják, a jelenlévők sokszor pusztán csak kíváncsiak és mulatságból meg nevetni mennek oda. Talán éppen nagy vacsora után vannak, húst ettek, és bort ittak, s így igen rossz körülményeket hoznak magukkal.

A szerencsétlen médiumra aztán ennek igen-igen rossz hatása van; fennforog az a lehetőség is, hogy ha van ott egy-egy alacsonyabb típusú ember, akinek szenvedélyei és jelleme rossz, odavonz magához egy-egy ilyen, hasonló hajlamú lényt azok közül, akiket igen természetesen magukhoz vonzanak az effajta szeánszok az asztrális világban. Tegyük fel tehát, hogy egy ilyen alacsonyabb szellem a szeánsz egyik tagjának asztrális testéhez köti magát, miután megvolt a lehetősége, hogy materializálódjék (a médium testéből vonta ki a szükséges részecskéket) és ezáltal megteremtette az illetővel a kapcsolatot, akkor megszállja őt, befolyásolja, megtölti lelkét rossz gondolatokkal. Az a pár eset, amivel találkoztam (szerencsére nem sokkal), a lehető legkellemetlenebb volt a médiumi hajlandóságú ember számára, aki anélkül, hogy maga bármiképpen is rossz lett volna, receptív volt és így hatalmába került olyan személyeknek, akiknek erős szenvedélyeik voltak és ezeket még fokozták anélkül, hogy elmentek volna a szeánszra.

Az efféle dolgok miatt nyilatkozott H.P.B. olyan elítélően a szeánszokról. Az első időkben, amikor írni kezdett, mindenféle voltak ilyenek. Ő maga is használta őket bizonyos mértékig, amikor először föllépett, mert csak a spiritiszták voltak számára elérhetőek, és mert köztük néhányan, Amerikában és Angliában, pl. Stainton Mózes is, magas fokon álló emberek voltak, olyanok, akik alkalmasak az okkult tréningre. H.P.B. igyekezett az ilyen emberekhez hozzáférközni. Később egészen elvált a spiritisztáktól, mert sok bajt csináltak sok embernek Amerikában és Angliában, és kezdett kedvezőtlenül nyilatkozni róluk, s ezáltal igen magára haragította a spiritisztákat. Úgy érezte azonban, hogy az a vigasztalás, amit egy pár ember kap, ha elmegy egy jobb fajta szeánszra, semmiképpen sem áll arányban a kárral, amit azok szenvednek, akik alacsonyabb fokú szeánszokra járnak.

A jobb fajta szeánszokat elég sokáig a teozófusok folytatták és igen figyelemre méltó eredményeket értek el. A közönség szemében azonban az volt az álláspont, hogy ellene kell lennünk egészen. Mainapság már nem olyan fontos a dolog; a legtöbb szeánszot olyan körök tartják, akik megismerték a veszélyeket, és igen megválogatják, hogy kit bocsássanak be maguk közé, és ily módon aztán mostanában igen kevés baj történik.

Olyanok, akiknek lelkében nem sok rossz volt, és akik hirtelen baleset által halnak meg, tudatosan élnek az asztrális világon; nem emlékeznek a balesetre és családjuk, barátaik körében, jól ismert helyeken járnak. A mi szemszögünkből életük talán álomszerűnek mondható, de az övékből realisabb, mint az otthagyt élet és igen boldogok benne.

Az első, amit egy idő múlva észrevesznek, az, hogy nem tudnak társalogni barátaikkal azoknak éber idejében. Egy ideig azt hiszik, hogy tudnak, és nem értik, miért nem veszik észre őket barátaik; ez a semmibe vevés aztán ráébreszti őket arra, hogy nem közlekedhetnek velük, és hogy a halálon át másféle állapotba kerültek. Ami az „élőknek” a „nappal”, az a „holtaknak” az éjszaka, mert akkor nem tudnak összejönni élő szeretteikkel; a mi éjszakánk azonban a nappal önekik, mert akkor szeretteik fizikai testük alszik, felszabadulnak, és akkor találkozhatnak velük és boldogok.

A szeánszoktól leginkább az átlagembernek kellene tartózkodnia, akiben jó sok rossz gondolat van és egy pár jó gondolat, mert éppen elég van benne ahhoz, hogy az asztrális világnak, ha nem is a legrosszabb, de mégis igen nemkívánatos lakóit vonzza magához. Számára a szeánsznak az az eredménye, hogy alkalmat ad az embereknek, hogy helyetteseken át cselekedjenek (ő lévén a médium, a másik pedig a mozgatóerő) s ezáltal segít a túlvilági embernek abban, hogy jó adag karmát csináljon magának. Mármost, a Kámalokának a normális ember számára a hatások világának kellene lennie; a hatások világa az, és ott karmájának bizonyos részét kellene ledolgoznia. Ha ilyen körülmények között szeánszra megy, könnyen megtörténhetik, hogy másokkal szemben új karmát csinál. Felelősebb, mint az élő ember, aki impulzusának tárgya, és a karma zömét az impulzus csinálja, az, aki elkezdte, nem pedig az eszköz, aki kivitelezi. Ez utóbbi is osztja a karmát, de nem oly nagymértékben. Így az ilyen ember számára a hatások világa az okok világává lesz, és alkalmasint rosszabb okoké, mint ha csak magára marad, mert a legtöbb médium igen értelmetlen lény, aki a dolgokat silányul és rosszul csinálja.